ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420411714
Lietas arhīva Nr.A42-01273-15/43

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2015.gada 14.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis S.Linkevičs

piedaloties pieteicējam /pers.A/, atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvim /pers.Z/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers.A/ pieteikuma par labvēlīgāka administratīvā akta, ar kuru pieteicējam veiktu darba stāža līdz 1995.gada 31.decembrim un piešķirtās valsts vecuma pensijas apmēra pārrēķinu, izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 3.decembrī Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā saņemts /pers.A/ (turpmāk arī pieteicējs) pieteikums par labvēlīgāka administratīvā akta, ar kuru pieteicējam veiktu darba stāža līdz 1995.gada 31.decembrim un piešķirtās valsts vecuma pensijas apmēra pārrēķinu, izdošanu. Pieteikumā pieteicējs lūdz ieskaitīt viņam darba stāžā sekojošus periodus: 1) darbu kolhozos laikposmā no 1968.gada līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā; 2) darbu kolhozā (pēc dienesta armijā) „Ozupiene" no 1972.gada līdz 31.decembrim; 3) darbu kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā; 4) mācības Malnavas sovhoztehnikumā; 5) laiku, kad pieteicējs saņēma bezdarbnieka pabalstu pēc atbrīvošanas no darba 1993.gadā; 6) darbu kolhozā „Boļšaviks" no 1992.gada 1.janvāra līdz 1992.gada 28.februārim, kurus Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk arī Aģentūra vai atbildētāja) neieskaitīja pieteicēja darba stāžā, piešķirot pieteicējam vecuma pensiju.

[2] No administratīvās lietas materiāliem konstatējami turpmāk norādītie apstākļi.
[2.1] Pamatojoties uz pieteicēja 2014.gada 18.jūlija iesniegumu Aģentūras Rēzeknes reģionālā nodaļa 2014.gada 4.augustā pieņēma lēmumu Nr.14/1721505 *(lietas 33.lapa)*, ar kuru no 2014.gada 27.jūnija pieteicējam piešķīra vecuma pensiju saskaņā ar likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 8.^{1} punktu, nosakot pensiju 83.24 *euro* apmērā.
[2.2] Pieteicējs minēto lēmumu pārsūdzēja un Aģentūras direktore ar 2014.gada 5.novembra lēmumu Nr.11-6/7084 „Par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Rēzeknes reģionālās nodaļas 2014.gada 4.augusta lēmumu Nr.14/1721505 „Par vecuma pensijas piešķiršanu"" atcēla Aģentūras Rēzeknes reģionālas nodaļas 2014.gada 4.augusta lēmumu Nr.14/1721505 „Par vecuma pensijas piešķiršanu" daļā par apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim un uzdeva Aģentūras Rēzeknes reģionālai nodaļai pārskatīt apdrošināšanas stāžu no 2014.gada 27.jūnija, ieskaitot tajā laika periodu no 1992.gada 15.janvāra līdz 1992.gada 15. februārim.
[2.3] 2014.gada 27.novembrī Aģentūras Rēzeknes reģionālā nodaļa pieņēma lēmumu Nr.14/2570283 „Par vecuma pensijas pārrēķināšanu", ieskaitot pieteicēja apdrošināšanas stāžā periodu no 1992.gada 15.janvāra līdz 1992.gada 15.februārim *(lietas 29.lapa)*.

[3] Aģentūra rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka ir iepazinusies ar tiesā iesniegtajiem dokumentiem un uzskata, ka pieteikums par labvēlīgāka administratīvā akta, ar kuru pieteicējam veiktu darba stāža līdz 1995.gada 31.decembrim un piešķirtās valsts vecuma pensijas apmēra pārrēķinu, izdošanu ir noraidāms.
Paskaidrojumā norādīti sekojoši argumenti.
[3.1] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 1.punktā ir noteikts, ka līdz 1990.gada 31.decembrim Latvijas pilsoņiem Latvijas teritorijā un bijušās PSRS teritorijā uzkrātie darba un tam pielīdzinātie periodi ir pielīdzināti apdrošināšanas stāžam. Saskaņā ar šo punktu apdrošināšanas stāžam tiek pielīdzināts: obligātais aktīvais militārais dienests PSRS Bruņotajos spēkos vai alternatīvais (darba) dienests; mācību laiks augstākajās mācību iestādēs, kā arī citās mācību iestādēs pēc vidējās izglītības iegūšanas; nodarbinātība kolhoza biedra statusā veido apdrošināšanas stāžu no 16 gadu vecuma.
Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.punktā noteikts, ka no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim apdrošināšanas stāžu

veido darba periodi, kuros bija jāveic, bet attiecībā uz pašnodarbinātām personām ir veiktas apdrošināšanas iemaksas.

Saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.[1] punktu šo pārejas noteikumu 1. un 2.punktā noteikto periodu aprēķināšanas, pierādīšanas un uzskaites kārtību nosaka Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.165 „Apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtība" (turpmāk Noteikumi Nr.165).

[3.2] Pamatojoties uz ierakstiem darba grāmatiņā Nr.0077147 apdrošināšanas stāžā ir ieskaitīti pieteicēja darba periodi no 1976.gada 3.augusta līdz 1976.gada 14.oktobrim un no 1992.gada 29.februāra līdz 1993.gada 4.martam, bet pamatojoties uz karaklausības apliecību Nr.1791941, apdrošināšanas stāžā ir ieskaitīts pieteicēja karadienesta laiks no 1970.gada 17.maija līdz 1972.gada 12.jūnijam.

Darba grāmatiņā Nr.0077147 ieraksts Nr.3 apliecina to, ka pieteicējs 1976.gada 18.oktobrī bija pieņemts kolhozā „Boļševiks" par traktoristu un kolhoza biedru, ieraksts Nr.4 apliecina to, ka pieteicējs 1992.gada 28.februārī tika atbrīvots no kolhoza.

Savukārt kolhoznieka darba grāmatiņā Nr.154 nav norādīts, ka pieteicējs būtu iestājies kolhozā par kolhoza biedru, bet apliecina pieteicēja nostrādāto dienu skaitu un saņemto atalgojumu kolhozā „Boļševiks" laika periodā no 1976.gada līdz 1991.gadam (ieskaitot). Līdz ar to, pamatojoties kopumā uz šiem dokumentiem, apdrošināšanas stāžā tika ieskaitīts pieteicēja darba periods kolhozā „Boļševiks" kā kolhoza biedram no 1976.gada 18.oktobra līdz 1991.gada 31.decembrim. Savukārt laika periods no 1992.gada 1.janvāra līdz 1992.gada 28.februārim apdrošināšanas stāžā netika ieskaitīts, jo kolhoznieka darba grāmatiņa neapliecina pieteicēja nostrādāto dienu skaitu vai saņemto atalgojumu kolhozā „Boļševiks" šajā laika periodā.

Kolhoznieka darba grāmatiņā Nr.154 ir norādīts, ka pieteicējs bija nostrādājis kolhoza „Ļeņina v.n." 46 cilvēkdienas 1968.gadā, 56 - 1969.gadā, 76 - 1970.gadā un kolhozā „Pušmucova" 69 cilvēkdienas 1975.gadā, bet nav norādīti konkrēti mēneši, kuros viņš bija strādājis, kā arī tas, ka viņš bija uzņemts kolhozā par kolhoza biedru. Līdz ar to saskaņā ar Noteikumu Nr.165 28.2.punktu pieteicēja darbs kolhozā „Ļeņina v.n" tika ieskaitīts apdrošināšanas stāžā 5 mēneši un 28 dienas (46+56+76=178:30=5 mēneši un 28 (178-150) dienas), darbs kolhozā „Pušmucova" - 2 mēneši un 9 dienas (69:30= 2 mēneši un 9 (69-60) dienas).

Pamatojoties uz 2014.gada 9.jūlija arhīva izziņu Nr.13-1/B-464, pieteicēja darbs kolhozā „Darba varonis" tika ieskaitīts apdrošināšanas stāžā no 1966.gada 1.jūnija līdz 1966.gada 31.jūlijam un no 1967.gada 1.jūnija līdz 1967.gada 31.jūlijam, darbs kolhozā „Ozupiene" no 1972.gada 1.jūlija līdz 1972.gada 31.jūlijam, no 1972.gada 1.septembra līdz 1972.gada 30.septembrim un no 1972.gada 1.novembra līdz 1972.gada 30.novembrim, jo minētajā izziņā ir norādīti mēneši, kuros pieteicējs bija strādājis.

[3.3] Pieteicējam, saņemot 2008.gada bezdarbnieka pabalstu, viņa apdrošināšanas stāžā, pamatojoties uz kolhoznieka darba grāmatiņu, bija ieskaitīts laika periods no 1968.gada 1.jūlija līdz 1970.gada 16.maijam un no 1975.gada 1.augusta līdz 1975.gada 15.novembrim.

Noteikumu Nr.165 28.2.punktā noteikts, ka personas, kuras strādājušas kolhozā, nebūdamas kolhoza biedri vai nesasniedzot vecumu, kādā varēja kļūt par kolhoza biedru, apdrošināšanas periodu veido faktiski nostrādātais laiks: mēneši, kuros reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, vai nostrādāto dienu skaits gadā.

Pēc kolhoznieka darba grāmatiņas Nr.154 ir redzams, ka grāmatiņā 1976.gada 5.augustā ir izdarīts ieraksts, kas apliecina to, ka pieteicējs no 1968.-1970.gadam bija strādājis kolhozā „Ļeņina v.n", šajos gados nostrādāto dienu skaitu un saņemto atalgojumu, bet nav redzams, ka viņš būtu uzņemts kolhozā par kolhoza biedru. Līdz ar to nav pamata pieteicēja darbu kolhozā „Ļeņina v.n" ieskaitīt apdrošināšanas stāžā kā kolhoza biedram saskaņā ar Noteikumu Nr.165 28.1.punktu, t.i., no 1968.gada 1 .jūlija līdz 1970.gada 16.maijam.

Pēc minētās grāmatiņas ir redzams, ka 1975.gada 1.augustā ir izdarīts ieraksts, kas apliecina to, ka pieteicējs bija strādājis kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā, šajā gadā nostrādāto dienu skaitu un saņemto atalgojumu, bet pēc grāmatiņas nav redzams periods, kurā viņš bija strādājis, ka arī tas, ka viņš būtu strādājis šajā kolhozā kā kolhoza biedrs.

Savukārt 1975.gada 15.novembrī izdarītais ieraksts šajā grāmatiņā neapliecina neko, t.i., ieraksts ir tukšs. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs bija strādājis kolhozā „Pušmucova" no 1975.gada 1.augusta līdz 1975.gada 15.novembrim un šo periodu ieskaitīt viņa apdrošināšanas stāžā.

Tādejādi Aģentūra secina, ka, piešķirot pieteicējam bezdarbnieka pabalstu, Aģentūras Ludzas nodaļa ar 2008.gada 27.oktobra lēmumu Nr.17364 bija kļūdaini aprēķinājusi apdrošināšanas stāžu. Taču, tā kā minētais lēmums ir zaudējis spēku, jo ir izpildīts, tad nav pamata šo lēmumu atcelt.

[3.4] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 1.punkta 4.apakšpunkts nosaka, ka apdrošināšanas stāžu veido mācību laiks augstākajās mācību iestādēs un citās mācību iestādēs pēc vidējās izglītības iegūšanas.

Diploms Nr./Numurs/apliecina to, ka pieteicējs ir mācījies Malnavas sovhoztehnikumā no 1972.gada līdz 1976.gada 1.jūlijam. Pieteicējs nav iesniedzis dokumentu (atestātu, mācību iestādes izziņu vai arhīva izziņu), kas apliecinātu to, ka viņa mācības ir bijušas pēc vidējās izglītības iegūšanas. Līdz ar to pieteicēja mācību laiks Malnavas sovhoztehnikumā neveido apdrošināšanas periodu saskaņā ar iepriekš minēto likuma normu.

[3.5] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.punkts neparedz no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim ieskaitīt apdrošināšanas stāžā laika periodu, kad personai bija piešķirts bezdarbnieka pabalsts vai persona ir bijusi bezdarbnieka statusā. Līdz ar to Aģentūrai nav pamata ieskaitīt apdrošināšanas stāžā laiku, kad pieteicējs pēc 1993.gada 4.marta bija saņēmis bezdarbnieka pabalstu.

Lai pierādītu apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim, personai Aģentūrā ir jāiesniedz apdrošināšanas stāžu apliecinoši dokumenti. Pamatojoties uz šiem dokumentiem, Aģentūrai rodas pamats, lai pieņemtu personai labvēlīgu administratīvo aktu un veiktu pensijas apmēra pārrēķinu.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja pēc tajā norādītajiem motīviem, papildus norādot, ka sakarā ar to, ka nav saglabājušies dokumenti par to, ka viņš bija kolhoza biedrs, tikai tiesa var konstatēt minēto faktu.

VSAA pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, atsaucoties uz rakstveida paskaidrojumā norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus, secina, ka pieteikums ir pamatots un daļēji apmierināms.

[6] Izskatāmā lieta ierosināta par pienākuma uzlikšanu Aģentūrai izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi *(sal. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta*

2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA- 118/200710.punktu).

[7] Saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" 11.panta pirmo daļu tiesības uz vecuma pensiju ir sievietēm un vīriešiem, kuri sasnieguši 65 gadu vecumu un kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 20 gadiem.

Savukārt minētā likuma pārejas noteikumu 8.[1] punkts noteic, ka šā likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktais vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums — no 62 līdz 65 gadiem — pieaug pakāpeniski, un no 2014.gada 1.janvāra tas ir 62 gadi un trīs mēneši, no 2015.gada 1.janvāra — 62 gadi un seši mēneši, (..)..

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs atbilst minētajā tiesību normā noteiktajām prasībām un pamatoti 2014.gada 18.jūlijā ir pieprasījis vecuma pensiju.

Lietā nav strīda arī par Aģentūras atzīto pieteicēja stāžu.

Lietā strīds ir par to, vai Aģentūra pamatoti pieteicēja apdrošināšanas stāžā nav iekļāvusi sekojošus laika periodus: 1) darbu kolhozos laikposmā no 1968.gada līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā; 2) darbu kolhozā (pēc dienesta armijā) „Ozupiene" no 1972.gada jūnija līdz 31.decembrim; 3) darbu kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā; 4) mācības Malnavas sovhoztehnikumā; 5) laku, kad pieteicējs saņēma bezdarbnieka pabalstu pēc atbrīvošanas no darba 1993.gadā; 6) darbu kolhozā „Boļšaviks" no 1992.gada 1.janvāra līdz 1992.gada 28.februārim.

[8] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.punkts noteic, ka no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim apdrošināšanas stāžu veido darba periodi, par kuriem ir veiktas vai bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas. Savukārt pārejas noteikumu 2.[1] punkts noteic, ka šo pārejas noteikumu 1. un 2.punktā noteikto periodu aprēķināšanas, pierādīšanas un uzskaites kārtību nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz šo likumdevēja deleģējumu, izdoti Noteikumi Nr.165, kuru 28.punkts noteic ka darbs kolhozā veido apdrošināšanas periodu, ja tas pierādīts, pamatojoties uz šo noteikumu 5.1., 5.2., 5.3., 5.6. un 5.7.apakšpunktā minētajiem dokumentiem, proti, darba grāmatiņu, kolhoznieka darba grāmatiņu, darba līgumu un dokumentiem par tā izpildi, Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu izziņu, kā arī darba devēja izziņu. Turklāt šī apdrošināšanas perioda veidošanās kārtība kolhozu biedriem ir atšķirīga no personām, kuras strādājušas kolhozā, nebūdamas kolhoza biedri.

Tā šo noteikumu 28.1.apakšpunkts noteic, ka kolhozu biedriem apdrošināšanas periodu veido laikposms, kurā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Tādējādi apdrošināšanas perioda sākuma datums ir kolhozā iestāšanās datums, ja iestāšanās gadā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Ja izstrādes dienas vai atalgojums norādīts pēc kolhozā iestāšanās gada, tad apdrošināšanas perioda sākuma datumu nosaka no tā gada 1.janvāra, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai atalgojums. Gadus, kuros nav reģistrētas izstrādes dienas vai norādīts atalgojums, apdrošināšanas stāžā neieskaita (Noteikumu Nr.165 28.1.1.apakšpunkts).

Apdrošināšanas perioda beigu datums ir datums, kad persona izstājusies no kolhoza. Ja izstāšanās gadā nav reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, tad par apdrošināšanas perioda beigu datumu uzskata 31.decembri pēdējā gadā, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums (Noteikumu Nr.165 28.1.2.apakšpunkts).

Savukārt Noteikumu Nr.165 28.2.apakšpunkts noteic, ka personām, kuras strādājušas kolhozā, nebūdamas kolhoza biedri vai nesasniedzot vecumu, kādā varēja kļūt par kolhoza biedru, apdrošināšanas periodu veido faktiski nostrādātais laiks: mēneši, kuros reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, vai nostrādāto dienu skaits gadā. Ja persona ir strādājusi uz darba līguma pamata, apdrošināšanas periodu nosaka tāpat kā personām, kuras strādājušas uzņēmumos, iestādēs un organizācijās.

Tātad, pamatojoties uz likumdevēja deleģējumu, Ministru kabinets ir noteicis kārtību, kādā darbs kolhozā veido apdrošināšanas periodu. Kolhozu biedriem apdrošināšanas periodu veido laikposms, kurā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, tādējādi apdrošināšanas perioda sākuma datums ir kolhozā iestāšanās datums, ja iestāšanās gadā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Ja izstrādes dienas vai atalgojums norādīts pēc kolhozā iestāšanās gada, tad apdrošināšanas perioda sākuma datumu nosaka no tā gada 1.janvāra, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai atalgojums, bet gadus, kuros nav reģistrētas izstrādes dienas vai norādīts atalgojums, apdrošināšanas stāžā neieskaita. Savukārt apdrošināšanas perioda beigu datums ir datums, kad persona izstājusies no kolhoza. Ja izstāšanās gadā nav reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, tad par apdrošināšanas perioda beigu datumu uzskata 31.decembri pēdējā gadā, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Turklāt Ministru kabinets arī noteicis konkrētus pierādījumus, kuri ir pieļaujami, lai apliecinātu darbu kolhozā. Arī Augstākā tiesa ir atzinusi, ka Noteikumu Nr.165 28.punktā uzskaitītie pierādījumi ir izsmeļoši un citi pierādījumi, tai skaitā arī personu paskaidrojumi un liecinieku liecības atbilstoši Administratīvā procesa likuma 152.pantam nav pieļaujami *(sk. Augstākā tiesas 2011.gada 4.novembra sprieduma SKA-453/2011 12. un 13.punktu, 2012.gada 20.septembra rīcības sēdes lēmuma SKA-815/2012 10.punktu).*

[9] Pamatojoties uz 2014.gada 9.jūlija arhīva izziņu Nr.13-1/B-464, Aģentūrā pieteicēja darbs kolhozā „Darba varonis" tika ieskaitīts apdrošināšanas stāžā no 1966.gada 1.jūnija līdz 1966.gada 31.jūlijam un no 1967.gada 1.jūnija līdz 1967.gada 31.jūlijam, darbs kolhozā „Ozupiene" no 1972.gada 1.jūlija līdz 1972.gada 31.jūlijam, no 1972.gada 1.septembra līdz 1972.gada 30.septembrim un no 1972.gada 1.novembra līdz 1972.gada 30.novembrim. jo minētajā izziņā ir norādīti mēneši, kuros pieteicējs bija strādājis.

Pieteicējs uzskata, ka pieteicēja apdrošināšanas stāžā ir jāieskaita pilnīgi sekojošus laika periodus: darbu kolhozos laikposmā no 1968.gada līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā; darbu kolhozā (pēc dienesta armijā) „Ozupiene" no 1972.gada jūnija līdz 31.decembrim un darbu kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā.

Kā jau tiesa norādīja iepriekš, Noteikumu Nr.165 28.1.apakšpunkts noteic, ka kolhozu biedriem apdrošināšanas periodu veido laikposms, kurā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Tādējādi apdrošināšanas perioda sākuma datums ir kolhozā iestāšanās datums, ja iestāšanās gadā ir reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums. Ja izstrādes dienas vai atalgojums norādīts pēc kolhozā iestāšanās gada, tad apdrošināšanas perioda sākuma datumu nosaka no tā gada 1.janvāra, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai atalgojums. Gadus, kuros nav reģistrētas izstrādes dienas vai norādīts atalgojums, apdrošināšanas stāžā neieskaita (Noteikumu Nr.165 28.1.1.apakšpunkts).

Apdrošināšanas perioda beigu datums ir datums, kad persona izstājusies no kolhoza. Ja izstāšanās gadā nav reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, tad par apdrošināšanas perioda beigu datumu uzskata 31.decembri pēdējā gadā, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums (Noteikumu Nr.165 28.1.2.apakšpunkts).

Aģentūra periodā līdz 1976.gada 18.oktobrim pieteicēju neuzskata par kolhoza biedru, jo tikai minētajā datumā pieteicēja darba grāmatiņā ir ieraksts par to, ka pieteicējs pieņemts par kolhoza „Boļševik" kolhoza biedru.

Pieteicējs norāda, ka viņš kopš 1968.gada, kad uzsāka darbu kolhozā „Darba varonis", bija kolhoza biedrs.

Pieteicējs kā pierādījumu tam, ka viņš bija kolhoza biedrs, iesniedzis kolhoznieka darba grāmatiņas kopiju *(lietas 23.-26.lapa)* un Latvijas nacionālā arhīva 2014.gada 18.decembra sociāli tiesisko izziņu Nr.13-1/B-875 *(lietas 20.lapa)*.

Tiesa konstatē, ka pieteicēja iesniegtajā kolhoznieka darba grāmatiņas kopijā nav norādīts pieteicēja kolhozā iestāšanās gads, par pieteicēja pieņemšanu par kolhoza biedru nav ziņu arī arhīvā.

Latvijas nacionālā arhīva 2014.gada 18.decembra sociāli tiesiskajā izziņā Nr.13-1/B-875 norādīta informācija par pieteicēja darba periodiem un atalgojumu 1968. un 1969.gadā kolhozā „Darba varonis" un 1970.gadā Mičurina vārdā nosauktajā kolhozā. Minētajā izziņā norādīts, ka iepriekšminētās ziņas par pieteicēja darbu minētajos kolhozos ir ņemta no kolhozu darba spēka un norēķinu uzskaites grāmatām ar kolhoza biedriem. Minētajā izziņā arī norādīts, ka minēto kolhozu 1958. – 1970.gada kolhoza biedru un viņu ģimenes locekļu uzskaites grāmatas arhīvā nav nodotas. Analoģiska informācija ir arī norādīta Latvijas nacionālā arhīva 2014.gada 9.jūlija sociāli tiesiskajā izziņā Nr.13-1/B-464 *(lietas 19.lapa)*.
Izvērtējot minētos pierādījumus kopsakarā, tiesa konstatē, ka nav neviena pierādījuma, kas tieši norāda, ka strīdus periodā pieteicējs nav bijis minēto kolhozu biedrs, bet tieši pretēji gan kolhoznieka darba grāmatiņa (bez atzīmes par pieteicēja pieņemšanu par kolhoza biedru), gan arhīva izziņas ar informāciju no kolhozu darba spēka un norēķinu uzskaites grāmatām ar kolhoza biedriem, apstiprina to, ka pieteicējs strīdus periodos minētajos kolhozos ir bijis kolhoza biedrs.
Pamatojoties uz iepriekš konstatēto, tiesa secina, ka pieteicējs laikposmā no 1968.gada 5.augusta līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā un laikposmā (pēc dienesta armijā) no 1972.gada jūnija līdz 31.decembrim ir bijis kolhoza biedrs un minētie pieteicēja darba periodi ieskaitāmi pieteicēja apdrošināšanas stāžā, saskaņā ar Noteikumu Nr.165 28.1.apakšpunkta prasībām.

[10] Attiecībā uz pieteicēja darbu kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā pēc kolhoznieka darba grāmatiņas Nr.154 ir redzams, ka grāmatiņā 1975.gada 1.augustā ir izdarīts ieraksts, kas apliecina to, ka pieteicējs bija strādājis kolhozā „Pušmucova" 1975.gadā, šajā gadā nostrādāto dienu skaitu un saņemto atalgojumu, bet pēc grāmatiņas nav redzams periods, kurā viņš bija strādājis, ka arī tas, ka viņš būtu strādājis šajā kolhozā kā kolhoza biedrs. Savukārt 1975.gada 15.novembrī izdarītais ieraksts šajā grāmatiņā neapliecina neko, t.i., ieraksts ir tukšs.
Arī Latvijas nacionālā arhīva 2014.gada 18.decembra sociāli tiesiskajā izziņā Nr.13-1/B-875 norādīts, ka kolhoza „Pušmucova" 1975.gada darba spēka un norēķinu uzskaites grāmatās un kolhoza valdes sēžu protokolu grāmatās nav ziņu par pieteicēja darbu.
Līdz ar to tiesa secina, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs bija strādājis kolhozā „Pušmucova" no 1975.gada 1.augusta līdz 1975.gada 15.novembrim un šo periodu ieskaitīt viņa apdrošināšanas stāžā.

[11] Pieteicējs apdrošināšanas stāžā nav ieskaitīts bezdarbnieka periods – 6 mēneši, kad viņš pēc 1993.gada 4.marta bija saņēmis bezdarbnieka pabalstu. Pieteicējs uzskata, ka minētais periods ir jāieskaita viņa apdrošināšanas stāžā.
Tiesa norāda, ka likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2.punktā ir norādīts, ka no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim apdrošināšanas stāžu veido darbs un tam pielīdzinātie periodi, kuri norādīti šā punkta 1., 2. un 3.apakšpunktā un kuros bija jāveic, bet attiecībā uz pašnodarbinātām personām ir veiktas apdrošināšanas iemaksas, un šā punkta 4., 5., 6. un 7.apakšpunktā norādītie darbam pielīdzinātie periodi, kuros ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas.
Likums „Par valsts pensijām" neparedz ieskaitīt apdrošināšanas stāžā laika periodu, kad personai bija piešķirts bezdarbnieka pabalsts vai persona ir bijusi bezdarbnieka statusā. Līdz ar to Aģentūra pamatoti nav ieskaitījusi apdrošināšanas stāžā laiku, kad pieteicējs pēc 1993.gada 4.marta 6 mēnešus bija saņēmis bezdarbnieka pabalstu.

[12] Attiecībā uz pieteicēja darbu kolhozā „Boļšaviks" no 1992.gada 1.janvāra līdz 1992.gada 28.februārim tiesa konstatē, ka darba grāmatiņā Nr.0077147 *(lietas 21. - 22.lapa)* ieraksts Nr.3 apliecina to, ka pieteicējs 1976.gada 18.oktobrī bija pieņemts kolhozā "Boļšaviks" par traktoristu un kolhoza biedru, ieraksts Nr.4 apliecina to, ka /pers.A/ 1992.gada 28.februārī lika atbrīvots no kolhoza. Savukārt kolhoznieka darba grāmatiņā Nr.154 nav norādīts, ka /pers.A/ būtu iestājies kolhozā par kolhoza biedru, bet apliecina /pers.A/ nostrādāto dienu skaitu un saņemto atalgojumu kolhozā „Boļševiks" laika periodā no 1976.gada līdz 1991.gadam (ieskaitot). Līdz ar to, pamatojoties kopumā uz šiem dokumentiem, Aģentūra apdrošināšanas stāžā ieskaitīja pieteicēja darba periodu kolhozā „Boļšaviks" kā kolhoza biedram no 1976.gada 18.oktobra līdz 1991.gada 31.decembrim, par ko pieteicējam arī nav iebildumu.
Kā jau spriedumā norādīts iepriekš, Noteikumu Nr.165 28.1.2.apakšpunkts noteic, ka apdrošināšanas perioda beigu datums ir datums, kad persona izstājusies no kolhoza. Ja izstāšanās gadā nav reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, tad par apdrošināšanas perioda beigu datumu uzskata 31.decembri pēdējā gadā, kurā reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums.
Līdz ar to tiesa secina, ka, sakarā ar to, ka pieteicējam 1992.gadā nav reģistrētas izstrādes dienas vai saņemts atalgojums, Aģentūra pamatoti neieskaitīja pieteicēja apdrošināšanas stāžā laika periodu no 1992.gada 1.janvāra līdz 1992.gada 28.februārim.

[13] Par pieteicēja mācībām Malnavas sovhoztehnikumā tiesa konstatē, ka diploms Nr./numurs/*(lietas 36.lapa)* apliecina to, ka pieteicējs ir mācījies Malnavas sovhoztehnikumā no 1972.gada līdz 1976.gada 1.jūlijam. Pieteicējs uzskata, ka minētais laika periods arī ir ieskaitāms viņa apdrošināšanas stāžā.
Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 1.punkta 4.apakšpunkts nosaka, ka apdrošināšanas stāžu veido mācību laiks augstākajās mācību iestādēs un citās mācību iestādēs pēc vidējās izglītības iegūšanas.
Ne Aģentūrai, ne tiesai pieteicējs nav iesniedzis dokumentu (atestātu, mācību iestādes izziņu vai arhīva izziņu), kas apliecinātu to, ka viņa mācības ir bijušas pēc vidējās izglītības iegūšanas. Arī tiesas sēdē pieteicējs norādīja, ka vidējo izglītību ir ieguvis mācību laikā tehnikumā.
Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja mācību laiks Malnavas sovhoztehnikumā neveido apdrošināšanas periodu saskaņā ar iepriekš minēto likuma „Par valsts pensijām" normu.

[14] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā pastāv priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīgāka administratīva akta, ar kuru veiktu viņam piešķirtās valsts vecuma pensijas pārrēķinu, apdrošināšanas stāžā iekļaujot arī darba periodu no 1968.gada 5.augusta līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā unnbsp;(pēc dienesta armijā) no 1972.gada jūnija līdz 31.decembrim, izdošanai. Tādējādi pieteicēja pieteikums šajā daļā ir apmierināms. Pārējā daļā pieteikums noraidāms.

[15] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.
Tiesa konstatē, ka valsts nodeva 28,46 *euro* apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksāta 2014.gada 1.decembrī *(lietas 5.lapa).* Tā kā pieteicēja pieteikums ir daļā apmierināts, tad no Latvijas Republikas par labu viņam piespriežama samaksātā valsts nodeva, atlīdzinot to no Aģentūras budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 256.pantu, 289.-290.pantu un 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda

Daļēji apmierināt /pers.A/ pieteikumu.
Uzlikt par pienākumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot /pers.A/ labvēlīgāku administratīvo aktu, ar kuru pieteicējam veiktu piešķirtās valsts vecuma pensijas pārrēķinu, apdrošināšanas stāžā iekļaujot arī darba periodu no 1968.gada 5.augusta līdz iesaukšanai armijā 1970.gada 16.maijā un (pēc dienesta armijā) no 1972.gada jūnija līdz 31.decembrim.
Pārējā daļā pieteikumu **noraidīt**.
Piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers.A/viņa samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā, atlīdzinot to no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras budžeta līdzekļiem.
Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis S.Linkevičs